

Energiklagenemnda

Energiklagenemndas avgjørelse 7. juni 2022

Sak: 2022/0328
Klager: Sameiet Grønlandshagen og Sameiet Grønlandstunet
Klagemotpart: Elvia AS (tidligere Hafslund Nett)

Energiklagenemndas medlemmer:

Per Conradi Andersen, Edna Grepperud, Morten Sundt

1 Sakens bakgrunn

- (1) Reguleringsmyndigheten for energi (heretter «RME») fattet den 2. desember 2020 vedtak i uenighetssak om fellesmåling mellom Sameiet Grønlandshagen og Sameiet Grønlandstunet og nettselskapet Elvia AS, jf. forskrift 24. oktober 2019 nr. 1413 om nettregulering og energimarkedet (NEM) § 14-3.
- (2) Saken ble brakt inn som en uenighetssak for Norges vassdrags- og energidirektorat (heretter «NVE») av Sameiet Grønlandshagen og Sameiet Grønlandstunet (heretter «klager») i brev datert 8. mai 2017. Foranledningen var at nettselskapet Elvia AS (heretter «nettselskapet» eller «klagemotpart») 5. april 2017 hadde gitt klager avslag på søknad om måling og avregning ved felles inntaksledning, jf. forskrift 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffier (forskrift om kontroll av nettvirksomhet) §14-3, jf. § 13-1 bokstav i). På tidspunktet for klagen var NVEs (i dag RME) kompetanse til å avgjøre uenighetssaker regulert i energilovforskriften § 4-10. Etter en forskriftsendring som trådte i kraft 1. november 2019 er dette nå regulert NEM § 4-13.
- (3) NVE svarte klager i epost datert den 18. mai 2017 og ba om at søknaden i første omgang ble rettet til nettselskapet, og at en eventuell klagesak kunne sendes NVE til avgjørelse. I epost til NVE datert samme dag opplyste klager om at nettselskapet allerede hadde avslått søknaden i brev datert 5. april 2017. NVE sendte ny epost til klager datert 12. juni 2017 og gjentok at saken først skulle sendes til nettselskapet. I epost datert samme dag gjentok klager at nettselskapet tidligere hadde avslått deres søknad. Den 13. juni svarte NVE at det skulle foretas en ny gjennomgang av saken.
- (4) Klager sendte purring til NVE i epost datert 29. september 2017. NVE sendte eposten fra klager videre internt, med klager i kopi, den 2. oktober. Klager purret igjen i epost

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

datert 2. november 2017, og denne eposten ble sendt videre internt i NVE samme dag, med klager i kopi. Klager purret for tredje gang i epost datert 10. november 2017. NVE svarte i epost datert samme dag at de ikke kunne avgjøre saken før det var kommet en tilbakemelding fra departementet om beløpsgrense.

- (5) Klager og nettselskapet kommuniserte via epost i perioden 2. november 2017 til 10. oktober 2018 vedrørende arbeidet med å forberede tilrettelegging for individuell måling og avregning av den enkelte boenhet. Klager viste blant annet til at det ikke var kommet noe svar fra NVE.
- (6) Nettselskapet tok kontakt med NVE i epost datert den 11. oktober 2018 og ba om avklaring. NVE informerte nettselskapet i epost datert 12. oktober 2018 om at de ikke hadde oppfattet det slik at nettselskapet hadde avslått noen søknad fra klager. Nettselskapet bekreftet i epost datert samme dag at de hadde gitt klager avslag.
- (7) Nettselskapet spurte klager i epost datert 25. november 2019 om de hadde fått svar fra RME. Klager opplyste i epost datert 27. november 2019 at de ikke hadde hørt noe mer og derfor tolket dette som en aksept for klagers syn.
- (8) I epost til RME datert den 2. januar og den 22. januar 2020 etterspurte nettselskapet avklaring i saken. RME svarte i epost datert 22. januar 2020 at de ikke hadde registrert at det aktuelle sameiet hadde sendt en formell klage til NVE/RME, og derfor heller ikke hadde fattet noe vedtak. RME viste til at de i stedet hadde opplyst om hva som er etablert forvaltningspraksis i tilsvarende saker. RME opplyste at de ikke ville arbeide med saken slik den sto. Nettselskapet påpekte i epost datert samme dag at de oppfattet det som at klagerne ventet på svar fra RME. RME gjentok at de ikke hadde mottatt noen formell klage på nettselskapet. Nettselskapet videresendte klagers søknad og nettselskapets avslag til RME i epost datert samme dag.
- (9) Den 23. januar 2020 sendte RME epost til nettselskapet og informerte om at det lange tidsforløpet og manglende registrering av klagen skyldtes intern feilkommunikasjon mellom seksjonene i NVE/RME. Det ble videre vist til at RME hadde lagt til grunn at borettslag, sameier og andre kunne kreve fortsatt fellesmåling dersom kostnaden for omlegging var større enn 3000 kroner per boenhet og nettselskapet ikke vil dekke overskytende kostnader. For å få fremgang i saken rådet RME nettselskapet til å be klager legge frem godkjente kostnadstall for ombygging. Nettselskapet svarte i epost datert samme dag at de opplevde at grunnlaget for klagers søknad ikke gjaldt ombyggningskostnader, men det at sluttbruker ville bli belastet med fastbeløp i form av nettleie. Nettselskapet oppfordret RME til å fatte en beslutning og informere klager. Nettselskapet purret RME i anledning saken den 26. juni 2020, den 10. september 2020 og den 20. oktober 2020.
- (10) RME fattet vedtak i saken den 2. desember 2020 med følgende konklusjon:
«RME finner ikke at Elvia sitt avslag på søknad om videreføring av eksisterende fellesmåling er i strid med §§ 13-1 h) eller 14-3 i forskrift om kontroll av nettvirksomhet.»
- (11) Vedtaket fra RME ble påklaget av Sameiet Grønlandshagen og Sameiet Grønlandstunet i klage til Energiklagenemnda datert 22. desember 2020. RME bekreftet mottak i epost 5. januar 2021. I epost datert 5. oktober 2021 ba RME om bekreftelse på at klagen sto

ved lag. RME vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker datert 10. februar 1967 (forvaltningsloven) § 33. Klagen og sakens dokumenter ble endelig oversendt Energiklagenemnda ved RMEs innstilling datert 28. februar 2022.

- (12) Klager og klagemotpart har i brev datert 7. mars 2022 fått informasjon om saksgangen for Energiklagenemnda og frist til å inngi kommentarer til RMEs innstilling i saken eller andre merknader. Klager sendte inn merknader til Energiklagenemnda i brev datert 4. mars 2022. Klagemotparten leverte merknader i brev datert 15. mars 2022.
- (13) Energiklagenemnda avholdt nemndsmøte i saken 7. juni 2022.

2 Reguleringsmyndigheten for energis (RMEs) vedtak

- (14) I sitt vedtak datert 2. desember 2020 viser RME til at klager ikke ønsker å gå over til individuell måling for hver boenhet, men vil beholde måling og avregning per felles inntaksledning. Nettselskapet har avslått forespørselen under henvisning til at vilkårene for unntak i forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 14-3 ikke er oppfylt. RME redegjør videre for sin kompetanse til å behandle saken.
- (15) I vedtaket viser RME til at klager ikke har dokumentert at avvikling av fellesmåling vil medføre urimelige merkostnader for klager. Det er heller ikke opplyst at det må foretas vesentlige endringer i den elektriske installasjonen som vil medføre urimelige kostnader for klager.
- (16) RME viser til oppsummeringer av høringsuttalelser og forskriftstekst, hvor RME har utdypet i hvilke tilfeller forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 14-3 kommer til anvendelse. RME vurderer forskriften slik at det er to forhold som kan gi grunnlag for å hevde at overgang til individuell måling medfører urimelige merkostnader.
- (17) Det første forholdet som kan gi unntak for kravet om individuell måling er tilknytninger som er av dynamisk karakter slik at administrasjonskostnadene for nettselskapet blir svært høye. Det er ifølge RME nettselskapene som er nærmest til å avgjøre om disse kostnadene er å anse som urimelige merkostnader, da det er nettselskapene som dekker kostnadene ved administrasjon.
- (18) Det andre forholdet som kan gi grunnlag for unntak gjelder ombyggingskostnader hos kunden. RME viser til eget sitat i det nevnte oppsummeringsdokumentet om når det er aktuelt å tillate fellesmåling etter § 14-3:

«Den elektriske installasjonen ikke er inndelt i forhold til de enkelte kundenes uttaksområde. Dette kan være tilfeller hvor det kreves store ombygginger av de elektriske installasjonene for at de aktuelle boenheter eller fritidsboliger lar seg måle. Dette kan være tilfelle for eksempel i forbindelse med hybler i bolighus eller hybelblokker eller andre enheter der den elektriske installasjonen ikke er bygget med tanke på å kunne måle og avregne hver enkelt boenhet separat. Nettselskapet skal ta hensyn til alle kostnader ved overgang til individuell måling i sin vurdering om hvorvidt det følger urimelige merkostnader ved overgangen.»

- (19) RME viser til at klager ikke har kommet med opplysninger om at omlegging fra fellesmåling til måling og avregning av den enkelte boenhet vil føre til vesentlige

ombyggingskostnader. RME kan dermed ikke se at vilkåret for fellesmåling i forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 14-3 er oppfylt.

3 Partenes anførsler

3.1 Klagers anførsler

- (20) Klager har i det vesentlige anført:
- (21) Sameiene skal få beholde dagens ordning med måling og avregning per felles inntaksledning. Unntaksregelen i forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 14-3 må komme til anvendelse for klagers tilfelle da det blir en urimelig merkostnad for sluttbrukerne i sameiene å få installert AMS-målere og avregnes hver for seg.
- (22) Hver eneste boenhet i sameiene blir, og har hele tiden blitt, målt og avregnet individuelt, men dette skjer internt i sameiene i stedet for hos nettselskapet. Strømforbruket registreres basert på fellesmåler i hvert sameie. Det totale forbruket avregnes mot den enkelte sluttbruker, etter faktisk forbruk via interne målere per leilighet. Hver måler blir fakturert månedlig og avregnet mot individuelt forbruk årlig. Med det marginale forbruket boligene har, er ikke hyppigere avregning eller individuell tariffing reelle behov. Det er ingen eiere som har antydnet ønske om at ordningen med felles innkjøp og intern avregning av strøm skal opphøre. Om noen ønsker oversikt over eget timeforbruk, kan de få montert strømmåler med kommunikasjonsport som ivaretar dette.
- (23) Det er ikke riktig, som lagt til grunn i RMEs vedtak, at nettkunder bak det fellesmålte punktet ikke vil få relevant informasjon om nettdrift. Sameierne har driftsorganisasjon og vektertjeneste som mottar og effektivt videreformidler informasjon i flere kanaler. Både gruppe-sms, e-post, Facebook, oppslagstavler, informasjonsskriv og direkte henvendelser med vekter benyttes.
- (24) Leilighetene har svært lavt, og over tid synkende strømforbruk, som ikke vil bli påvirket av endringer i timespriser. Begge sameiene er koblet til fjernvarme, som står for all oppvarming, inkludert radiatorer, gulvvarme i baderomsgulv og varmt tappevann til alle de 638 leilighetene i sameiene. Elektrisitet hos sluttbrukerne brukes bare til belysning og drift av elektriske apparater. Gjennomsnittsförbruket av strøm per leilighet er redusert fra 3300 kWh i 2016 til 2994 kWh i 2019. Forbruket er så lavt at forbruksmønsteret vil bli lite påvirket av at det installeres en AMS-måler i hver leilighet. Klager opplyser blant annet at nattkjøring av vaskemaskiner ikke er tillatt på grunn av støyplage for naboer. Klager mener kostnadene ved installasjon av AMS-målere i dette tilfellet ikke kan forsvares ut fra et samfunnsøkonomisk perspektiv.
- (25) Merkostnaden hver sluttbruker vil belastes med står ikke i forhold til det som oppnås ved å innføre individuell måling. Gjennomsnittskostnaden for strøm og nettleie var 4823 kroner i det ene sameiet i 2021. Merkostnaden for hver bolig ved individuell måling vil ligge på noe over 2000 kroner per år, altså en merkostnad på 41,5 prosent i ekstremåret 2021. I et normalår, som for eksempel 2019, ville merkostnaden totalt, inkludert strøm og nettleie, ligge på omtrent 70 prosent. Det kan etter klagers syn ikke være tvil om at konsekvensen av individuell måling fra netteier er urimelig. Vilkåret for videreføring av fellesmåling, med individuell avregning internt i sameiene, er dermed oppfylt.
- (26) Det er ikke riktig, som RME legger til grunn, at færre nettkunder gir økte kostnader for andre. Klager mener dette faller på sin egen urimelighet. I stedet for mange små målere

fra netteier, har boligene en stor i fellesskap. For denne betaler man nettleie etter effektmålt tariff som skal dekke netteiers kostnader og fastsatte fortjeneste, tilsvarende det individuelle målere gjør. At boligene i sameiene sparer penger, skyldes at netteier leverer en langt enklere løsning med to målere, en i hvert sameie, i stedet for 638. Hvis dette påfører andre nettkunder økte kostnader, betyr det at netteier har fordelt kostnadene fra nettet feil og at de må korrigere egne tariffer. Netteiers direktemåling av sluttbruker skal gi økte kostnader som tilsvarer de økte inntektene de mister ved fellesmåling. Fellesmåling eller individuell måling fra netteier skal være et nullsumspill.

- (27) Det at RME kun legger netteiers interesser til grunn for sin konklusjon, fremstår for klager som dypt urimelig. Netteier er monopolist og skal fylle en samfunnsfunksjon mot dekning av egne kostnader med tillegg av en fortjeneste som fastsettes av myndighetene. RMEs argumentasjon tilsier at denne fortjenesten er for god og dermed bør reduseres.
- (28) Klager vurderer også muligheten for egen produksjon av energi ved bruk av solceller, og viser i den sammenheng til Innst. 207 L (2015-2016) der flertallet i Stortingets energi- og miljøkomité fastslår at det er avgjørende at boligselskaper sikres retten til å etablere fellesmålere som plusskunder for å sikre lønnsom utrulling av større distribuert produksjon av fornybar elektrisitet.
- (29) Hovedtyngden av boligenes energiforbruk, gjennomsnittlig 7.287 kWh i 2021, er oppvarming fra fjernvarme. Klager spør om ikke samme prinsipp da måtte gjelde her, det vil si at eier av fjernvarmenettet skal avregne hver bolig direkte, samt sørge for drift og vedlikehold av nettet helt frem til sluttbruker.

3.2 Klagemotpartens anførsler

- (30) Klagemotparten har i hovedsak anført:
- (31) RMEs vedtak skal opprettholdes. Klagemotpartens anliggende i saken er å oppfylle gjeldende forskriftskrav forankret i forskrift om kontroll av nettvirksomhetl §§ 13-1, bokstav i) og 14-3, herunder også sikre likebehandling av kundene. De forhold klageren har trukket frem er ikke relevante kriterier som gir nettselskapet adgang til å ta unna klager fra forskriftskravet til separat måling og avregning av den enkelte boenhet.

4 Reguleringsmyndigheten for energis (RMEs) innstilling

- (32) I sin vurdering av klagesaken svarer RME på klagers anførsler om at økt nettleie for boenhetene ved individuell måling må tas med i beregningen av urimelige merkostnader etter forskriftsbestemmelsen § 14-3. RME viser til at kravet om individuell måling og avregning av den enkelte boenhet eller fritidsbolig etter forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-1 i), er et viktig prinsipp for å gi flere nettkunder lovfestede rettigheter med hensyn til leveringskvalitet, valg av strømleverandør, tariffing, fakturering, måling og avregning mv.
- (33) Det vises videre til at kravet om individuell måling ikke er betinget av bopelen sitt strømforbruk, men gjelder når tilholdsstedet er definert som en boenhet eller fritidsbolig. Dette gjelder også for nettkunder som i dag har fellesmåling.
- (34) Ved fellesmåling vil all informasjon fra nettselskapet gå til den juridiske enheten som står som kunde i det fellesmålte målepunktet. Nettkunder som befinner seg bak det fellesmålte punktet vil ikke få relevant informasjon om nettdrift, eller ha rettigheter i

strømmermarkedet som kunder med individuell måling og avregning. Fellesmåling av nettkunder vil også føre til at et nettselskap har færre kunder å fordele faste nettkostnader på. Dette innebærer høyere nettleie for øvrige kunder. Individuell måling sikrer derfor at alle nettkunder betaler sin andel av faste nettkostnader.

- (35) RME viser til klagers anførsel om at økt nettleie for boenhetene ved individuell måling må tas med i beregningen av urimelige merkostnader etter forskriftsbestemmelsen § 14-3. RME gjør oppmerksom på at det årlig beregnes en inntektsramme for hvert nettselskap. Dette betyr at en overgang til individuell måling for klagers boenheter fører til at nettselskapets øvrige kunder får lavere nettleie. Følgelig er ikke en økning i nettleie for klager en samfunnsøkonomisk kostnad som skal inkluderes i beregningen av urimelige merkostnader.
- (36) Videre informerer RME om at det er lagt til grunn i deres forvaltningspraksis at ombyggingskostnader som overstiger kroner 3 000 ekskludert merverdiavgift per boenhet er å anse som urimelig merkostnad. Kostnader utover dette skal nettselskapet dekke, dersom selskapet opprettholder kravet om at den enkelte boenhet skal måles og avregnes hver for seg. Klagers redegjørelse for at gjennomsnittsforsbruket av strøm har blitt redusert med ti prosent gir etter RMEs vurdering ikke grunnlag for å kreve at nettselskapet viderefører fellesmåling av boenhetene etter forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 14-3. RME legger videre til at egen produksjon av energi heller ikke gir grunnlag for å kreve fellesmåling av strøm.

5 Klagenemndas vurdering

- (37) Saken gjelder Sameiet Grønlandshagen og Sameiet Grønlandstunets klage over vedtak om at Elvia AS' avslag på søknad om videreføring av eksisterende fellesmåling ikke er i strid med §§ 13-1 h) eller 14-3 i forskrift om kontroll av nettvirksomhet.
- (38) Spørsmålet i saken er om Elvia AS kan kreve omlegging til individuell måling for Sameiet Grønlandshagen og Sameiet Grønlandstunet.
- (39) Det følger av hovedregelen i forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-1 bokstav i), at nettselskapene skal kreve individuell måling av den enkelte boenhet. Bestemmelsen lyder:

«Alle nettselskapene er ansvarlige for at det utarbeides tariffen som er punktbaserte etter følgende prinsipper:

[...]

- i) *den enkelte boenhet eller fritidsbolig skal måles og avregning hver for seg.»*
- (40) Kravet i forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-1 om individuell måling for hver boenhet ble innført ved forskrift 10. november 2009 nr. 1365, og forskriftsendringen trådte i kraft 1. januar 2010. Formålene bak bestemmelsen omtales i høringsdokumentet NVE dokument 6-2009 *Anleggsbidrag og fellesmåling - Forslag til endringer i forskrift nr. 302 av 11. mars 1999* (heretter «NVE dokument 6-2009»).
- (41) I NVE dokument 6-2009 vises det til at kunder som befinner seg bak et fellesmålt punkt ikke har tilgang til kraftmarkedet på samme vilkår som andre kunder, da informasjonen går til den juridiske enheten som står som kunde i det fellesmålte punktet. Individuell

måling vil gi flere kunder lovfestede rettigheter med hensyn til strømavbrudd, leveringskvalitet, valg av strømleverandør, tariffing, fakturering, måling og avregning mv. Videre vises det i NVE dokument 6-2009 til at fellesmåling fører til at de faste kostnadene må fordeles på færre kunder. Kravet til individuell måling har til hensikt å motvirke at kostnader blir veltet over fra fellesmålte kunder til nettselskapets øvrige kunder.

- (42) I forvaltningspraksis og i NVE Dokument 6-2009 er det lagt til grunn at bestemmelsen om individuell måling for boenheter gjelder for alle nettselskapets kunder, også de som historisk har vært fellesmålt, forutsatt at de utgjør boenheter eller fritidsboliger. Nemnda viser her til sin avgjørelse i sak 2020/608. Nemnda legger til grunn at de enkelte boligene i sameiene faller inn under begrepet «boenhet» i forskriften. Dette er heller ikke bestridt av klager.
- (43) Det er følgelig klart at klagemotparten i utgangspunktet kan kreve omlegging til individuell måling.
- (44) Klager har imidlertid anført at unntaksbestemmelsen i forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 14-3 kommer til anvendelse for deres tilfelle.
- (45) Bestemmelsen lyder som følger:
- «Nettselskapet skal på forespørsel tilby måling og avregning per felles inntaksledning når måling og avregning etter § 13-1 bokstav i) gir urimelige merkostnader.»*
- (46) I NVEs oppsummering av høringsuttalelser og forskriftstekst i forbindelse med forskriftsendringen, er «urimelige merkostnader» beskrevet som tilfeller der de samlede kostnadene for kunde og nettselskap ikke står i forhold til den samlede nytten som forventes oppnådd ved måling og avregning per boenhet, jf. NVE dokument 17-2009 *Endringer i forskrift 11 mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffier – Fellesmåling.*
- (47) Det er ikke spesifisert noen beløpsgrense i forskriften, men RME har i tidligere vedtak lagt til grunn 3000 kroner i omleggingskostnader per boenhet som en grense for hva som anses som urimelige merkostnader. Denne forvaltningspraksisen er ikke bindende for Energiklagenemndas avgjørelse. Rimelighetsvurderingen må foretas konkret, men det ses hen til linjene som er trukket opp i tidligere saker.
- (48) Elvia AS har bekreftet at de vil dekke omleggingskostnader på over 3000 kroner per boenhet, så lenge merkostnaden ikke oppfattes som urimelig. Nettselskapet opplyser at slik kostnadsdekning forutsetter at sameiene innhenter minimum to spesifiserte tilbud fra to uavhengige elektroinstallatører. Verken klager eller nettselskapet har opplyst hva det konkret vil koste å legge om til individuell måling i denne saken.
- (49) Klager har anført at kostnadene ved installasjon av AMS-målere for sameienes tilfelle ikke kan forsvares ut fra et samfunnsøkonomisk perspektiv. Forbruksmønsteret vil bli lite påvirket av at det installeres AMS-måler i hver leilighet siden forbruket allerede er svært lavt og hver måler blir fakturert månedlig og avregnet mot individuelt forbruk årlig. Klager har videre anført at det ikke er riktig at færre nettkunder vil gi økte kostnader for andre. Det at boligene i sameiene sparer penger, skyldes at netteier leverer en langt enklere løsning med to målere i stedet for 638. Netteiers direktmåling av

sluttbruker skal gi økte kostnader som tilsvarer de økte inntektene de mister ved fellesmåling. Fellesmåling eller individuell måling fra netteier skal være et nullsumspill.

- (50) Nemnda er enig i at hensynet til å gi kundene insentiv til energisparing er mer tungtveiende i tilfeller hvor hver boenhet ikke allerede mottar en slik oversikt internt. Nemnda viser til i denne forbindelse følgende uttalelse på side 10 i NVE Dokument 6-2009:

«De fleste anlegg som i dag er fellesmålte mot nettselskapet har likevel målere per boenhet eller per foretak som de fordeler strømkostnadene på internt. For disse er det ikke ventet at forslaget vil føre til lavere energiforbruk.»

- (51) Imidlertid viser nemnda til at det er flere hensyn som begrunner innføringen av kravet til individuell avregning og måling, herunder en jevnere fordeling av faste kostnader mellom alle sluttbrukerne. Nemnda viser i denne forbindelse til NVE Dokument 6-2009 hvor det fremgår at fellesmåling av sluttbrukere vil føre til at de faste kostnadene i nettet må fordeles på færre kunder. Individuell måling skal bidra til å sikre at alle nettkunder betaler sin andel av nettets faste kostnader. Det uttales på side 8:

«De som krever fellesmåling gjør dette hovedsakelig for å spare penger på grunn av differansen i kostnader mellom individuell og felles avregning. Besparelsen for kundene vil normalt være differansen mellom summen av fastleddene for individuell avregning og fastleddet for en felles avregning og et eventuelt effektledd. Fastleddet går dels til inndekning av de kundespesifikke kostnadene og dels til inndekning av de faste kostnadene i nettet.»

- (52) Nemnda viser til at den økonomiske reguleringen av nettselskapene har som formål at nettet skal driftes, utnyttes og utvikles på en samfunnsmessig rasjonell og effektiv måte. Prinsippet bak fastsettelsen av nettleien er at den skal reflektere kostnaden ved kundens bruk av nettet. Dette er gjort ved at RME fastsetter en årlig inntektsramme for hvert nettselskap som begrenser hvor mye selskapene kan ta betalt for overføring av elektrisk kraft. I dette ligger det at nettselskapene ikke kan øke avkastningen ved å øke antall nettkunder alene. Kun ved å drifte nettet på en effektiv måte kan nettselskapene øke sin egen avkastning. Dersom flere kunder har individuell måling blir det også flere kunder å dele de faste utgiftene på, noe som derfor innebærer at det blir lavere nettleie for de øvrige kundene. Det er derfor ikke slik at etablering av individuelle målere i denne saken automatisk vil gi nettselskapet en økt fortjeneste.

- (53) Nemnda viser til at konsekvensene for tidligere fellesmålte kunder og nettselskapets øvrige uttakskunder er vurdert på side 11-12 i NVE Dokument 6-2009:

«Konsekvenser for tidligere fellesmålte kunder

Boenheter og foretak som tidligere var fellesmålte vil normalt oppleve en økning i nettleien. Dette skyldes at nettselskapets faste kostnader i større grad vil bli fordelt på disse, og at nettleien dekker kundespesifikke kostnader til måling, avregning og fakturering.

(...)

Konsekvenser for nettselskapets øvrige uttakskunder

Ettersom forslaget innebærer at det er flere å dele de faste kostnadene på, vil dette isolert sett trekke i retning av lavere nettleie for selskapets øvrige kunder. På den andre siden vil nettselskapenes inntektsramme øke noe som følge av engangsinvesteringen i målere og høyere kundespesifikke kostnader. Dette vil isolert sett trekke i retning av økt nettleie for alle uttakskunder. Når kostnadene ved engangsinvesteringen i målere som kan hentes inn gjennom inntektsrammen er dekket, vil nettselskapets øvrige kunder normalt oppleve en viss reduksjon i nettleien, alt annet likt.»

- (54) Klager har vist til at sameiene vurderer muligheten for egen produksjon av energi ved bruk av solceller og henviser til uttalelsen fra flertallet i Stortingets energi- og miljøkomité i Innst. 207 L (2015-2016) om endringer i energiloven (skille mellom nettvirksomhet og annen virksomhet mv.):
- (55) *"Flertallet viser til at boligselskaper er i en særstilling fordi de kan gjøre investeringer i fornybarproduksjon i fellesskap. Lønnsomheten blir imidlertid svekket dersom de tvinges til å levere på nettet og selge tilbake til sine egne beboere, i stedet for at de får muligheten til å ha fellesmålere i boligselskapet og dermed kun reduserer behovet for strøm fra nettet. Flertallet mener derfor det er avgjørende at boligselskaper sikres retten til å etablere fellesmålere som plusskunder om det skal sikres lønnsom utrulling av større distribuert produksjon av fornybar elektrisitet."*
- (56) Nemnda viser til at forskrift om kontroll av nettvirksomhets krav til individuell måling og vilkår for unntak ikke er endret i forbindelse med - eller i etterkant av - denne uttalelsen. Nemnda registrerer heller ikke at det per dags dato er vedtatt å innføre noen endring som vil åpne for at boligselskaper generelt kan unntas fra kravet til individuell måling. Nemnda ser dermed ikke at det kan få betydning i saken at sameiene vurderer å starte produksjon av energi ved bruk av solceller.
- (57) Videre forstår nemnda det som at klager stiller spørsmål ved at det anvendes to ulike prinsipper for måling av energiforbruk, avhengig av om det gjelder fjernvarme eller elektrisk energi.
- (58) Nemnda viser til at dette er et politisk, teknisk og markedsmessig spørsmål som ikke ligger under nemndas myndighet å ta stilling til. Nemnda ser heller ikke at dette har betydning for tolkningen av unntaksregelen i § 14-3.
- (59) Klager har anført at den store økningen i merkostnader for hver enkelt boenhet ved innføring av individuell måling og avregning utgjør urimelige merkostnader i henhold til forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 14-3. I et normalår ville merkostnaden for hver sluttbruker, inkludert strøm og nettleie, ligge på omtrent 70 prosent.
- (60) Nemnda viser til at ordlyden innebærer at det kun er kostnader til «måling og avregning» som skal tas i betraktning ved rimelighetsvurderingen. Energiklagenemnda er enig med RME i vurderingen av at økte kostnader til nettleie per boenhet ikke er samfunnsøkonomiske kostnader som skal vektlegges i vurderingen av om omleggingen gir urimelige merkostnader. Det samme ble lagt til grunn i nemndas avgjørelse i sak 2020/608. Det er ikke lagt frem tall på omleggingskostnader i forbindelse med avvikling av fellesmåling eller omlegging til individuell måling, men nemnda har registrert at dersom omleggingskostnadene overstiger 3000 kroner per boenhet, vil Elvia AS betale det overskytende så lenge merkostnaden ikke oppfattes som urimelig. I lys av nettselskapets bekreftelse på at de vil dekke kostnader over 3000 kroner per boenhet,

legger nemnda til grunn at omleggingskostnadene i seg selv ikke utgjør urimelige merkostnader, og herunder heller ikke gir selvstendig grunnlag for å opprettholde fellesmåling.

- (61) Etter Energiklagenemndas syn medfører ikke måling og avregning etter forskriften § 13-1 bokstav i) urimelige merkostnader i foreliggende sak. Det er da ikke grunnlag for å tilby måling og avregning per felles inntaksledning. Nemnda presiserer at det her er en klar forutsetning at nettselskapet dekker eventuelle merkostnader utover 3000 kroner per boenhet.
- (62) Nemnda viser for øvrig til forvaltningsloven § 11a hvor det heter at «forvaltningsorganet skal forberede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold». Saksbehandlingstiden i denne saken har vært svært lang og nemnda kan ikke se at RME har etterlevd plikten etter forvaltningsloven § 11a.

6 Vedtak

- (63) Energiklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

1. Klagen tas ikke til følge.

2. Vedtak 201702944-12 fattet av Reguleringsmyndigheten for energi 2. desember 2020 stadfestes.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Oslo, 7. juni 2022

Per Conradi Andersen
Nemndsleder

Edna Grepperud
Nemndsmedlem

Morten Sundt
Nemndsmedlem

Dokumentet er godkjent elektronisk